

Vanhusneuvosto

---

Aika 13.06.2024 klo 12:04 - 15:42

Paikka Valtuustosali, Viitaniemen toimipiste, Viitaniementie 1 A

## Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Heikura Kaija	puheenjohtaja, Jyväskylä	
	Jurvanen Ari	varapuheenjohtaja, Multia	
	Viitanen Anna-Liisa	varapuheenjohtaja, Keuruu	Teams, poistui klo 15.05
	Blomberg Aila	jäsen, Laukaa	
	Hamina Reijo	jäsen, Joutsa	
	Härkönen Tuula	jäsen, Kyyjärvi	Teams
	Korhonen Eeva-Liisa	jäsen, Konnevesi	
	Koskenranta Jari	jäsen, Petäjavesi	
	Lahtinen Aaro	jäsen, Saarijärvi	
	Linna Sisko	jäsen, Viitasaari	Saapui paikalle Teams-yhteydellä klo 12.36
	Muhonen Seppo	jäsen, Kinnula	Saapui paikalle Teams-yhteydellä klo 12.19
	Noronen Riitta	jäsen, Muurame	Teams
	Piitulainen Maija	jäsen, Äänekoski	
	Sallinen Eila	jäsen, Karstula	Teams
Siikaranta Riitta	jäsen, Kannonkoski	Saapui klo 12.12 ja poistui klo 15.22	
Toikkanen Taina	Toikkanen Taina	jäsen, Pihtipudas	Teams
	Peränen Nina	palvelujohtaja, esittelijä	
	Hakkarainen Nina	hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä	
Aula Maria Kaisa	Aula Maria Kaisa	aluehallituksen puheenjohtaja	Teams
	Nykänen Jouko	aluehallituksen edustaja	
	Forssell Olavi	varajäsen	
Poissa	Ekman Reijo		
	Kiviniemi Heikki		
	Kuitunen Mariitta		
	Petrilä Pekka		
	Tattari Markus		
	Tollet Jan		
	Suortamo Markku		
	Riikonen Maire		
	Viitanen Raimo		
	Tammela Arvo		
	Salonen Maija		
	Heiskanen Eliisa		
	Liuhalo Raija		
	Palola Heikki		
	Hartikka Seija		
	Peiponen Arja-Leena		
	Hanell Kaija		
	Suominen Marjatta		
	Kurki Sinikka		
	Isännäinen Piia		

Kiviranta Irene  
Lahti Tapani  
Virkkala Anneli  
Hartikainen Kirsi  
Huovilainen Minna  
Hautamäki Kaarina

## Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 28	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 29	Pöytäkirjan tarkastus	5
§ 30	Työjärjestyksen hyväksyminen	6
§ 31	Palvelusetelit 2024	7
§ 32	Strategian toimeenpano-ohjelma: uudistumisohjelma	9
§ 33	RAI -itsearviointivälineen kehittämistyö Keski-Suomen hyvinvointialueella	20
§ 34	Vanhusneuvoston viestintäsuunnitelma	22
§ 35	Saapuneet postit 2024, vanhusneuvosto	23
§ 36	Muut asiat	24

## Allekirjoitukset

Kaija Heikura  
puheenjohtaja

Nina Hakkarainen  
pöytäkirjanpitäjä

## Käsitellyt asiat

28 - 36

## Pöytäkirjan tarkastus

Aaro Lahtinen  
pöytäkirjantarkastaja

Maija Piitulainen  
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan allekirjoittaminen, varmentaminen ja tarkastus on suoritettu sähköisesti.

## Pöytäkirjan nähtävilläpito

[www.hyvaks.fi](http://www.hyvaks.fi) 20.06.2024

Vanhusneuvosto

§ 28

13.06.2024

### **Laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Vanhusneuvosto 13.06.2024 § 28

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 149 ja 150 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti vanhusneuvoston jäsenille 6.6.2024.

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Vanhusneuvosto § 29 13.06.2024

## **Pöytäkirjan tarkastus**

Vanhusneuvosto 13.06.2024 § 29

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 168 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

**Päätösehdotus** Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Aaro Lahtinen ja Anneli Laukkanen. Varatarkastajiksi valitaan Sisko Linna ja Maija Piitulainen.

**Päätös** Kokouksessa pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Aaro Lahtinen ja Maija Piitulainen. Varatarkastajiksi valittiin Eila Sallinen ja Taina Toikkanen.

Vanhusneuvosto § 30 13.06.2024

## Työjärjestyksen hyväksyminen

Vanhusneuvosto 13.06.2024 § 30

Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus Hyväksytään työjärjestys esityksen mukaisesti.

### Asian kokouskäsittely

Kokouksen työjärjestykseen tehtiin seuraavat muutokset:

- § 33 "RAI -itsearviointivälineen kehittämistyö Keski-Suomen hyvinvointialueella" käsiteltiin ennen § 32.
- §:stä 36 "Muut asiat" käsiteltiin Yrjö ja Hanna -kodit -esittely §:n 33 jälkeen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin tehtyjen muutosten mukaisesti.

Vanhusneuvosto

§ 31

13.06.2024

## Palvelusetelit 2024

Vanhusneuvosto 13.06.2024 § 31  
1519/02.04.02/2024

Valmistelijat

Palvelupäällikkö Mia Lindberg p. 040 511 8325  
Palvelujohtaja Mirja Ahoniemi p. 040 550 3719

Selostus asiasta

### **Yleinen johdanto asiaan/tausta**

Hyvinvointialue järjestää palveluita omana toimintana, ostopalveluina ja palveluseteleillä. Palvelusetelit ovat käytössä sosiaali- ja terveyspalveluissa jokaisella vastuualueella. Palvelusetelitoiminnassa ei synny sopimusta järjestäjän ja palveluntuottajan välille, vaan toimintaa ohjataan sääntökirjoilla, joiden noudattamiseen kumpikin osapuoli sitoutuu. Hyvinvointialueella on käytössä palvelusetelien sääntökirjan yleinen osa sekä palvelusetelikohtaiset sääntökirjat kullekin palvelulle. Uuden palvelusetelipalvelun käyttöönoton yhteydessä palvelulle laaditaan sääntökirja. Uusia sääntökirjoja käsitellään valmistelun aikana Sosiaali- ja terveyspalveluiden johtoryhmässä, palveluntuottajien vaikuttamistoimielimessä ja lautakunnassa. Käyttöönottojen yhteydessä pidetään myös tuottajainfoja ennen päätöksentekoa. Uuden sääntökirjan käyttöönottamisesta päättää aluehallitus. Sääntökirjojen mahdolliset päivitykset valmistellaan ja käsitellään samalla tavoin, kuin uusien palvelusetelien käyttöönotoissa.

### **Strategian liittymäpinnan kuvaus**

Palvelusetelillä järjestettävillä palveluilla varmistetaan asiakkaiden yhdenvertaisuutta, palvelun saatavuutta ja saavutettavuutta. Palvelusetelitoiminnalla mahdollistetaan kaiken kokoisten yritysten tai palvelua tuottavien järjestöjen osallistuminen palveluiden tuottamiseen.

### **Lainsäädäntötausta**

Lakia sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 569/2009 sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen hyvinvointialueiden järjestämissä sosiaali- ja terveyspalveluissa.

### **Nykytila ja esityksen perustiedot**

Koti- ja asumispalveluiden vastuualueella on käytössä useita palvelusetelipalveluita. Useimmat näistä palvelusetelistä olivat käytössä vaihtelevasti eri kunnissa ennen hyvinvointialuetta. Käytössä olevat palvelusetelipalvelut:

- Ikääntyneiden lyhytaikaisen palveluasumisen palveluseteli
- Ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen palveluseteli

Vanhusneuvosto

§ 31

13.06.2024

- Koneellisen lääkeannosjakelun palveluseteli
- Omaishoidon tuen palveluseteli
- Omaishoitajan virkistysvapaan palveluseteli
- Rintamaveteraanien kotihoidon palveluseteli
- Sosiaalihuoltolain mukaisten tukipalveluiden palveluseteli
- Säännöllisen kotihoidon palveluseteli, päiväaikainen kotihoito
- Säännöllisen kotihoidon palveluseteli, ympärivuorokautinen kotihoito

Koti- ja asumispalveluissa valmistellaan yhteisöllisen asumisen palvelusetelin käyttöönottoa. Yhteisöllisen asumisen palvelusetelin sääntökirjatyössä ja käyttöönotossa voidaan edetä sen jälkeen, kun yhteisöllisen asumisen palvelukuvaus on viimeistelty ja hyväksytty päätöksenteossa. Kokouksessa käydään myös tilannekatsaus ja keskustelu yhteisöllisen asumisen palvelusetelin valmistelun tilanteesta.

Kokouksessa esitellään tarkemmin Koti- ja asumispalveluiden palveluseteleitä, niiden erityispiirteitä ja käytössä esiin nousseita huomioita sekä käydään keskustelua aiheesta.

### Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä

Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus

Vanhusneuvosto merkitsee koti- ja asumispalveluiden palveluseteliesittelyn tiedoksi.

Asiaa kokouksessa olivat esittelemässä Mia Lindberg ja Mirja Ahoniemi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pykälän käsittelyn aikana kokoukseen paikalle saapui Riitta Siikaranta klo 12.12 sekä Teams-yhteydellä Sisko Linna klo 12.36 ja Seppo Muhonen 12.19.

Liitteet

Numer Otsikko

o

1

Koti- ja asumispalveluiden palvelusetelit - vanhusneuvosto  
13.6.24

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 31	17.04.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	13.06.2024

## Strategian toimeenpano-ohjelma: uudistumisohjelma

### § 240

#### Strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuuden päivittäminen

#### Diaarinumero

Hyvaks/2506/00.02.01/2023

Aluehallitus 15.8.2023 § 240

#### Selostus asiasta

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus käynnisti kokouksessaan 14.2.2022 § 38 Ihmislähtöiseen Keski-Suomeen: Hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman valmistelun.

Toimeenpano-ohjelman valmistelu ja prosessin suunnittelu ovat perustuneet hyvinvointialueen strategiassa määriteltyihin menestystekijöihin, joita on kuusi:

- uudistuminen
- asukkaat
- kumppanuus
- ihmislähtöiset palvelut
- henkilöstö
- tieto.

Jokaiseen menestystekijään on tunnistettu erilaisia ohjelmia ja suunnitelmia, jotka ovat joko lainsäädännön edellyttämiä, muuten toiminnan kannalta välttämättömiä ja aluevaltuuston hyväksymän Keski-Suomen ihmislähtöisen strategian toteutumisen kannalta keskeisiä.

Kevään ja kesän aikana toimeenpano-ohjelman sisällöt ovat tarkentuneet ja täsmentyneet ja kokonaisuuden päivittäminen on ajankohtaista.

#### Strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuus

##### Uudistuminen

Uudistumisohjelman on tarkoitus olla laaja viitekehys strategian toimeenpano-ohjelmalle. Hyvinvointialueuudistuksessa on kyseessä Suomen historian suurin hallinnon uudistus. Toimintaympäristön ja rakenteiden muuttuessa merkittävästi voidaan kuitenkin todeta, että uusissa rakenteissa on mahdollista toimia kuten ennenkin on toimittu. Silloin lopputulos on luonnollisesti sama kuin ennenkin, emmekä välttämättä saavuta kansallisia uudistuksen tavoitteita, emmekä hyvinvointialueemme strategiassa asetettuja tavoitteita. Sen vuoksi uudistumisohjelma on välttämätöntä sanoittaa tapahtuneen uudistuksen ja

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 31	17.04.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	13.06.2024

strategian toimeenpano-ohjelman tueksi toiminnallista uudistumista tukemaan.

Aluevaltuusto on osana strategian hyväksymistä hyväksynyt myös "uudistuminen" menestystekijälle linjaukset:

- Vaikuttavuus, ihmislähtöisyys, kestävä kehitys, ennakkovaikutusten arviointi ja kustannustietoisuus palvelujen ja toiminnan kehittämisen lähtökohtana.
- Hyvinvointialueen toiminnan ja palvelujen kehittämisessä hyödynnetään henkilöstön asiantuntemusta, asiakaspalautetta, palveluista saatua kokemustietoa ja kehittämisverkostoja.
- Henkilöstön rohkaisu ja tukeminen toiminnan jatkuvaan kehittämiseen ja uudistamiseen.
- Turhan hierarkian purkaminen. Uudistamista tukevan organisaatiokulttuurin rakentaminen.
- Uusien palveluiden joustava ja kustannusvaikuttava kehittäminen innovaatiotoiminnan ja ekosysteemikehityksen avulla.
- Tiivis ja monipuolinen yhteistyö yliopistollisten sairaaloiden, korkeakoulujen, oppilaitosten ja muiden asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Sairaala Nova, perusterveydenhuollon vahvistaminen, lääketieteellisen koulutuksen lisääminen, vahva hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaaminen sekä sosiaalialan huippututkimus kehittämisen keihäänkärkenä.
- Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopanostusten merkittävä vahvistaminen hyvinvointialueella ja yhteistyön rakentaminen itäiselle yhteistyöalueelle. Tämän avulla haetaan ratkaisuja kustannusten kasvun hillintään.
- Aktiivinen osallistuminen kansallisiin kehityshankkeisiin.

Näiden linjausten yhteiseksi nimittäjäksi on tunnistettu uusi johtamiskulttuuri sekä yhteisövaikuttavuus.

### **Johtamisen meta-aidot**

Julkisen johtamisen ja johtajuuden metataidoista on julkaistu Marika Tammeaidin väitöskirja "Public sector leadership meta-skills". Se kuvaa julkisen sektorin johtajuudelle välttämättömiä metataitoja kuten jatkuvan oppimisen asenne, omaa organisaatiota laajempi näkökulma toimintaan, dialoginen vuorovaikutustapa, moninäkökulmaisen ajattelun taito, ihmiskeskeinen asioiden käytäntöön vieminen sekä erilaisuutta hyödyntävä ja itseohjautuvuutta tukeva johtamisote. Näitä metataitoja on osana uudistumista ja uudistusohjelmaa välttämätöntä hyödyntää strategisiin tavoitteeseen pääsemisen varmistamiseksi.

### **Yhteisövaikuttavuus**

Yhteisövaikuttavuus-viitekehykselle on määritelty viisi toimintaperiaatetta:

- 1) yhteinen agenda ja tavoite
- 2) Jaetut yhteiset mittarit

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 31	17.04.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	13.06.2024

- 3) Toisiaan vahvistavat toiminnot
- 4) Jatkuva kommunikointi
- 5) Taustatukiorganisaatiot

Meillä on jo ehtinyt muodostua puheisiin useampiakin yhteisiä, kuitenkin vielä vahvistamattomia teemoja eri yhteistyökumppaneidemme kanssa, joihin yhteisövaikuttavuuden viitekehyksellä voitaisiin saada merkittäviä asioita. Parhaimmillaan puhutaan varhaisen tuen, ennaltaehkäisyyn, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoista, joissa meidän on ensiarvoisen tärkeää onnistua.

Usein talouden niukkuudesta on seurauksena ajattelutapa, joka voi olla osaoptimoiva ja helposti tehtäviä rajaamaan "minulle kuuluviin" ja "sinulle kuuluviin". Yhteisövaikuttavuuden viitekehysten kautta meillä on mahdollista asettaa kumppaneiden kanssa yhteiset tavoitteet asukkaidemme parhaaksi, luoda yhteiset mittarit, tuoda yhteiseen pooliin jokaisen osaaminen ja sitä kautta saavuttaa jotain enemmän kuin omaa toimintaa osaoptimoiden.

Toisaalta strategiamme vahva ohjaava elementti on kumppanuuden ympärille rakentuva yhteinen ajattelu, joka on enemmän kuin yhteistyötä. Tavoiteltavan arvoisena asiana voidaan pitää yhteisövaikuttavuutta.

Uudistumisohjelman periaatteita noudattaen valmistellaan muut strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuudet.

## **Ihmislähtöiset palvelut**

### Järjestämisen linjaukset

- sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset
- pelastustoimen järjestämisen linjaukset (palvelutasopäätös)
- ensihoidon järjestämisen linjaukset (palvelutasopäätös)

## **Asukkaat**

### Hyvinvoinnin terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelma:

- Alueellinen hyvinvointisuunnitelma (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 7 §),
- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (lastensuojelulaki 12 §),
- alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma (laki oppilas- ja opiskeluhoollon muuttamisesta 13 a §),
- alueellinen neuvolasuunnitelma (terveydenhuoltolaki 15 §), suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi sekä
- laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista 5 §).
- Mielenterveysuunnitelma

## **Henkilöstö**

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 31	17.04.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	13.06.2024

Henkilöstöohjelma.

### **Kumppanuus**

Kumppanuusohjelma.

### **Tieto**

Tieto-ohjelma.

Lisäksi läpileikkaavina ohjelmina on tunnistettu:

- Digitalisaatio-ohjelma
- TKKI-ohjelma
- Tuottavuusohjelma

Liitteenä olevassa aineistossa on esitetty kuva toimeenpano-ohjelman kokonaisuudesta, eri ohjelmien suhteesta toisiinsa ja ohjelmien vastuuhenkilöt ja esitettävät täsmennetyt aikataulut. Lisäksi liitteessä on kuvaus 14.2.2023 hyväksytystä kokonaisuudesta.

### **Aikataulu**

Aluehallitus on kokouksessaan 14.2.2023 § 38 päättänyt, että toimeenpano-ohjelman ja siihen sisältyvien asiakirjojen tulee olla valmiina 1.12.2023 mennessä. Tarkennettu aikataulu on nähtävillä liitteessä. Pääosin aikataulu on täsmennyt ja pysynyt edelleen samana. Joidenkin ohjelmakokonaisuuksien sisältämät yksittäiset suunnitelmat esitetään käsiteltäviksi tammikuussa 2024 kokousaikataulun vahvistuttua.

### **Hyvinvointialue- johtajan ehdotus**

Aluehallitus hyväksyy päivitetyn strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuuden ja täsmennetyn aikataulun.

### **Päätös**

Päätösehdotus hyväksyttiin.

### **Liitteet**

Liite: toimeenpano-ohjelmanpäivitys

---

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 17.04.2024 § 31

Valmistelija

hyvinvointialuejohtaja Jan Tollet p. 050 400 0073 strategijahtaja Anu Pihl  
p. 050 320 4896

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 31	17.04.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	13.06.2024

## Selostus asiasta

### **Yleistä**

Aluevaltuusto on linjannut yhdeksi Hyvinvointialueen strategian menestystekijäksi ”**Toiminnan tavoitteellinen kehittäminen ja uudistaminen**”.

Uudistumiselle ja uudistumisohjelmalle on hyväksytty aluehallituksen 15.8.2023. käsittelyssä ohjaaviksi periaatteiksi ”uusi johtamisen kulttuuri” sekä ”yhteisövaikuttavuus”, täydentämään aiemmin hyväksytyjä aluevaltuuston linjauksia.

Uudistumisohjelma tulee päätöksentekoon viimeisenä kokonaisuutena strategian toimeenpano-ohjelmasta, se sitoo yhteen muita toimeenpano-ohjelman osia, ja ohjaa siten hyvinvointialueen toimintaa. Uudistuminen on lähtökohtaisesti osa jokaisen hyvinvointialueella työskentelevän ammattilaisen työn ja toimintaprosessien kehittämistä siten, että vastaamme muuttuvassa toimintaympäristössä parhaalla mahdollisella tavalla asukkaiden tarpeisiin.

Vaikka Uudistumisohjelma tulee päätöksentekoon viimeisenä toimeenpano-ohjelman kokonaisuuksista, aluehallituksen elokuussa linjaamat teemat erityisesti yhteisövaikuttavuuden osalta on pystytty ottamaan huomioon esimerkiksi hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelmassa.

Uudistumisohjelman strategian toimeenpano-ohjelmaa kokoavan roolin lisäksi se pitää sisällään uusia pilotteja ja kehittämisen kärkiä, sekä uudistumisen kannalta tärkeät uuden johtamiskulttuurin- sekä yhteisövaikuttavuuden elementit.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 31	17.04.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	13.06.2024

### Uudistumisohjelman pilotit

Uudistumisohjelmalle on suunniteltu pilotteja lasten, nuorten ja perheiden kokonaisuuteen, työikäisten kokonaisuuteen sekä ikääntyneen väestön kokonaisuuteen, joissa yhteisövaikuttavuus sekä uusi johtamisen kulltuuri kehittyvät etulinjassa.

#### ***Lasten, nuorten ja perheiden uudistumisohjelman mukainen pilotti: Perhekeskusten jatkokehittäminen yhteisövaikuttavuuden periaatteiden mukaisesti***

Perhekeskus toimii jo nyt vahvasti lasten, nuorten ja perheiden palveluiden yhdyspinnalla kooten lapsen, nuoren ja perheiden palveluita yhteen, yhteisen asukkaan ja asiakkaan parhaaksi. Perhekeskuksen toiminnan kehittämistä linjataan aluevaltuuston hyväksymissä järjestämisen linjauksissa (linjaus 24): *Perhekeskustoimintaa uudistetaan hyvinvointialueitasoisena ratkaisuna yhdessä kunta-, seurakunta- ja järjestöyhteistyössä tavoitteena erityisesti varhainen tuki ja tunnistaminen.*

Kyseinen Hyvaksin palveluiden järjestämisen linjaus tukee perhekeskusten kehittämistä myös uudistumisohjelman näkökulmasta entistä yhteisövaikuttavampaan suuntaan. Perhekeskusten kehittäminen näkyy lisäksi osana palveluverkko työtä. Osa perhekeskusten uudistamistyöstä kohdennetaan sähköisen perhekeskuksen toimintamalliin.

#### ***Työikäisten uudistumisohjelman mukainen pilotti: Työikäisten palvelukokonaisuuden haltuunotto ja yhteisösosiaalityön ja pilotit sekä vaikuttavien menetelmien juurruttaminen (esim. Työote- ja IPS-toimintamallit)***

Työikäisen väestön palvelukokonaisuuden hajanaisuus on tunnistettu myös aluevaltuuston hyväksymissä järjestämisen linjauksissa (linjaus 18):

*Työikäisen väestön työkyvyn tukeminen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä muu palvelutarve huomioidaan kokonaisuutena hyvinvointialueen järjestämissä palveluissa sekä laajasti monialaisissa hoito- ja palveluketjuissa siten, että työikäisten pirstaleinen palvelujärjestelmä on jatkossa sujuva ja eheä ja toimii parhaalla mahdollisella tavalla kumppaneiden kanssa*

Työikäisten palvelukokonaisuus on uudistumassa monesta näkökulmasta. Yksi esimerkki on valmistelussa oleva TE24 uudistus. Muutoksessa on aina myös mahdollisuus löytää uusia tapoja toimia asukkaan ja asiakkaan parhaaksi entistä yhteisövaikuttavammalla tavalla. Tunnistamme myös vaikuttavia menetelmiä (esim. Työote-toimintamalli ja IPS), joiden juurruttaminen osaksi toimintaa on osa uudistumisohjelmaa.

Tulevaisuuden sosiaalityötä tarkastelevassa Sosiaalityön tiekartta 2030 -selvityksessä korostettiin yhteisöllisen sosiaalityön merkitystä. Selvityksen

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 31	17.04.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	13.06.2024

johtopäätöksissä todetaan, että tulevaisuudessa sosiaalityön tulisi olla matalan kynnyksen lähipalvelua, jossa toteutuu yhteisöllinen lähestymistapa. Myös tämä kansallinen linjaus tukee yhteisösosiaalityön pilotteja, joita voisi rakentaa esimerkiksi TE24 uudistuksen yhteyteen.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 31	17.04.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	13.06.2024

***Ikääntyneelle väestölle suunnattu uudistusohjelman pilotti:  
Seniorikeskusten kehittäminen:***

Ikääntyneelle väestölle suunnattu varhaisen tuen merkitys on tunnistettu myös aluevaltuuston hyväksymissä järjestämisen linjauksissa (linjaus 23)

*Hyvinvointialueen ikääntyneiden päivätoiminta järjestetään varhaisen tuen palveluna eritasoisena päivätoimintana palvelutarpeen mukaisesti. Varhaisen tuen ikääntyneiden päivätoimintaa laajennetaan hyvinvointialueen eri osiin siten, että palveluverkko on tarpeen mukaisesti kattava. Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden sekä toimintakyvyn edistämiseksi luodaan yhteistyömalli kuntien ja paikallisten muiden toimijoiden kanssa. Toiminta on ennaltaehkäisevää, virikkeellistä, omatoimisuutta ja toimintakykyä tukevaa sekä sosiaalisia suhteita ylläpitävää.*

Suunnitelmassa ikääntyneen väestön tukemiseksi sekä meneillään olevassa palveluverkkouudistuksessa on yhteneväinen tavoite yo. järjestämisen linjauksen kanssa. Uudistusohjelman tarkoituksena on tuoda yhteisövaikuttavuuden, ja uuden johtamiskulttuurin teemat osaksi seniorikeskusten kehittämistä ja uudistumista.

**Uusi johtamisen kulttuuri**

Uusi ja uudistuva toiminta vaatii myös johtamisen uudistumista. Keski-Suomen hyvinvointialueella on tunnistettu keskeisiksi uudistuvan johtajuuden kulmakiviksi julkisen johtamisen metataitojen vahvistaminen, esimerkiksi johtamiskoulutukset Hyvaks Akatemian kautta, sekä asukas- ja asiakasarvion johtamisen menettelyt. Hyvinvointialueen laajuinen asukas- ja asiakasarvon johtamisen kehittäminen on käynnistynyt Keski-Suomen hyvinvointialueella eri kanavista saatavan datan, tiedon ja palautteen keruulla. Vuoden aikana kertyneen kokemuksen ja tiedon perusteella asukas- ja asiakasarvon johtamista voidaan nyt kuvata, johtaa prosessina ja hyödyntää edelleen kerättyä tietoa johtamisen jatkokehityksessä.

**Talous**

Vuoden 2024 talousarviossa uudistusohjelmalle ei ole varattu erillistä määrärahaa. Uudistusohjelman pilottit on pyritty rakentamaan niin, että ne kytkeytyvät olemassa oleviin tarpeisiin, kehittämistoimintaan, sekä muihin strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuuksiin. Tällöin uudistusohjelman tavoitteita edistetään olemassa olevilla resursseilla, osana arjen toimintaa. Resursointia tarkastellaan uudelleen talousarvion 2025 valmistelun yhteydessä.

**Toimivalta**

Hallintosääntö § 18

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 31	17.04.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	13.06.2024

Esittelijä Järjestämispäällikkö Virtanen Jarna

Päätösehdotus Lasten, nuoren ja perheiden lautakunta merkitsee uudistumisohjelman ja sen pilotit tiedokseen sekä esittää uudistumisohjelman aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle jatkokäsittelyksi.

#### Asian kokouks käsittely

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta korostaa asiakaslähtöisyyden tärkeyttä ja asiakkaiden osallistamista perhekeskuspilotin suunnitteluun. Lautakunta toivoo myös lasten ja nuorten osallistamista suunnitteluun. Alueelliset tarpeet ja matalan kynnyksen avun saaminen tulisi huomioida suunnittelussa.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pykälän käsittelyn aikana kokouksesta poistui Hannu Piispanen klo 17.49.

---

Vanhusneuvosto 13.06.2024 § 32  
927/00.01.01.04/2024

Valmistelija Hyvinvointialuejohtaja Jan Tollet p. 050 400 0073  
Strategiajohtaja Anu Pihl p. 050 320 4896

Selostus asiasta **Yleistä**

Aluevaltuusto on linjannut yhdeksi Hyvinvointialueen strategian menestystekijäksi ”**Toiminnan tavoitteellinen kehittäminen ja uudistaminen**”.

Uudistumiselle ja uudistumisohjelmalle on hyväksytty aluehallituksen 15.8.2023. käsittelyssä ohjaaviksi periaatteiksi ”uusi johtamisen kulttuuri” sekä ”yhteisövaikuttavuus”, täydentämään aiemmin hyväksytyjä aluevaltuuston linjauksia.

Uudistumisohjelma hyväksyttiin hyvinvointialueen aluevaltuustossa 14.5.2024 viimeisenä kokonaisuutena strategian toimeenpano-ohjelmasta. Ohjelma sitoo yhteen muita toimeenpano-ohjelman osia, ja ohjaa siten hyvinvointialueen toimintaa. Uudistuminen on lähtökohtaisesti osa jokaisen hyvinvointialueella työskentelevän ammattilaisen työn ja toimintaprosessien kehittämistä siten, että vastaamme muuttuvassa

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 31	17.04.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	13.06.2024

toimintaympäristössä parhaalla mahdollisella tavalla asukkaiden tarpeisiin.

Uudistusohjelman strategian toimeenpano-ohjelmaa kokoavan roolin lisäksi se pitää sisällään uusia pilotteja ja kehittämisen kärkiä, sekä uudistumisen kannalta tärkeät uuden johtamiskulttuurin- sekä yhteisövaikuttavuuden elementit.

### Talous

Vuoden 2024 talousarviossa uudistusohjelmalle ei ole varattu erillistä määrärahaa. Uudistusohjelman pilotit on pyritty rakentamaan niin, että ne kytkeytyvät olemassa oleviin tarpeisiin, kehittämistoimintaan, sekä muihin strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuuksiin. Tällöin uudistusohjelman tavoitteita edistetään olemassa olevilla resursseilla, osana arjen toimintaa. Resursointia tarkastellaan uudelleen talousarvion 2025 valmistelun yhteydessä.

### Toimivalta

Vanhusneuvoston toimintasäntö §2

Esittelijä Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus Vanhusneuvosto kuulee uudistusohjelman esittelyn

Asiaa kokouksessa esitteli Nina Peränen.

#### Asian kokouskäsitely

Vanhusneuvosto haluaa painottaa seuraavia asioita

- Seniorikeskusten kehittäminen pilottina tärkeää ja vanhusneuvosto haluaa seurata pilotin etenemistä
- Asiakas ja asukaskokemusten huomiointi sekä asiakkaiden mukaanotto toimintojen kehittämisessä ensiarvoisen tärkeää
- Seniori hyvinvointineuvolatoiminnan juurruttaminen ja vakiinnuttaminen osaksi seniorikeskustoimintaa nähdään tärkeänä
- Seniori hyvinvointineuvola tulisi myös olla jokaisessa kunnassa
- RAI-itsearviointi tulisi kytkeä seniorikeskusten toimintaan
- Ikääntyneiden digiosaamisen tukeminen tulisi myös sijoittaa seniorikeskuksiin

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pykälän käsittelyn aikana Anna-Liisa Viitanen poistui Teams-yhteydestä klo 15.05.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	§ 31	17.04.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	13.06.2024

Liitteet

Numero	Otsikko
2	liite_toimeenpanoohjelmanpaivitys

Vanhusneuvosto

§ 33

13.06.2024

## RAI -itsearviointivälineen kehittämistyö Keski-Suomen hyvinvointialueella

Vanhusneuvosto 13.06.2024 § 33  
1468/00.01.01.01/2024

Valmistelijat

RAI-koordinaattori Mervi Kivistö p. 050 3227429  
RAI-asiantuntija Heidi Rentola p. 040 3542181

Selostus asiasta

*Itsearviointi* (interRAI Check-Up) on henkilön itse täytettäväksi tarkoitettu oman tilanteen arviointiväline. Se on kehitetty kansainvälisenä yhteistyönä, kuten muutkin interRAI perheeseen kuuluvat arviointivälineet. Suomenkielisestä käännöksestä on vastannut InterRAI Finland ry. Itsearviointivälineen kehittämistyö keskisuomalaisten ikääntyvien käyttöön alkoi kesällä 2022 yhteistyössä hyvinvointialueen, interRAI Finlandin, ja Vitec Raisoftin kanssa. Keskisuomalaiset seniorit ovat myös osallistuneet kehittämistyöhön projektin alusta alkaen.

Itsearviointi on tarkoitettu yli 65-vuotiaille keskisuomalaisille, jotka eivät vielä ole palvelujen piirissä. Itsearviointin avulla mahdollistetaan oman tilanteen tunnistamista toimintakyvyn ja hyvinvoinnin osalta. Itsearviointin tulokset ovat tukemassa seniorin itsehoitoa. Itsearviointin tulosten yhteyteen linkitetään tietoa, ohjeita ja vinkkejä palveluista ja tapahtumista (hyvinvointitarjotin). Järjestöt ja kunnat saavat toimintakykytietoa säännöllisesti esim. kaksi kertaa vuodessa. Sovelluksen käyttö on maksutonta.

Itsearviointi kattaa kaikki tärkeimmät terveyden ja toimintakyvyn osa-alueet. Sen käyttö perustuu vapaaehtoisuuteen eikä se korvaa lakisääteisiä RAI-välineitä Suomessa. RAI-itsearviointi täydentää RAI-välineiden käyttöä ja antaa uusia mahdollisuuksia tiedon hyödyntämiseen esimerkiksi asiakaslähtöisen laadun kehittämiseen. Hyvinvointialueelle, kunnille ja järjestöille se antaa uusia mahdollisuuksia kehittää ennalta ehkäiseviä palveluja mukaan lukien digitaaliset palvelut.

Hyvinvointialue voi käyttää itsearviointivälinettä esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Ennalta ehkäisevät palvelut
- Ikäneuvolat, terveys- ja hyvinvointitarkastus
- Geriatrien osaamiskeskus
- Omaishoitajat ja tukipalveluasiakkaat
- Yhteisöllinen asuminen
- Lääkärin tai hoitajan vastaanotto
- Erikoissairaanhoidossa, osana potilaan kokonaistilanteen arviointia/kartoitusta

Vanhusneuvosto	§ 33	13.06.2024
Esittelijä	Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina	
Päätösehdotus	Vanhusneuvosto kuulee esittelyn RAI-itsearviointivälineen kehittämistyöstä <u>Asian kokouskäsittely</u> <ul style="list-style-type: none"><li>- Vanhusneuvoston jäsenet täyttävät ja palauttavat RAI-itsearviointivälineen asiakasprosessin lomakkeen.</li><li>- Vanhusneuvosto perustaa RAI-itsearvioinnin kehittämistyöhön työryhmän.</li><li>- Vanhusneuvosto haluaa seurata RAI-itsearvioinnin kehittämistyötä ja tuloksia myöhemmissä kokouksissaan.</li></ul>	
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.  § 33 "RAI -itsearviointivälineen kehittäminen Keski-Suomen hyvinvointialueella" käsiteltiin ennen § 32.  Pykälän käsittelyn jälkeen kokouksessa pidettiin tauko klo 13.53 – 14.00.	
Liitteet	Numero Otsikko 3 RAI - Seniorin Itsearviointi	

Vanhusneuvosto

§ 34

13.06.2024

## Vanhusneuvoston viestintäsuunnitelma

Vanhusneuvosto 13.06.2024 § 34  
1493/00.02.05.01/2024

Valmistelija Palvelujohtaja Nina Peränen p. 050 5946 783

Selostus asiasta **Yleistä**

Vanhusneuvosto arvioi toimintaansa loppuvuodesta 2023. Yhdeksi kehittämiskohteeksi nousi viestintä.

Viestinnän kehittämistarpeita nousi esiin vanhusneuvonnan toiminnan näkyvyydestä sekä viestinnällisestä yhteistyöstä kuntien neuvostojen suuntaan.

Viestinnällistä yhteistyötä on jo kehitetty hyvinvointialueen sisällä lautakuntien suuntaan.

### Toimivalta

Vanhusneuvoston toimintasääntö §2

Esittelijä Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus Vanhusneuvosto käy keskustelun viestinnän painopisteitä ja tehostamisesta

Asiaa kokouksessa esitteli Nina Peränen.

### Asian kokouskäsitely

- Vanhusneuvosto totesi, että viestintäsuunnitelma jätetään mietintään ja asiaan palataan elokuun kokouksessa.
- Puheenjohtajistoa kannustetaan blogikirjoituksiin.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vanhusneuvosto § 35 13.06.2024

### Saapuneet postit 2024, vanhusneuvosto

Vanhusneuvosto 13.06.2024 § 35  
731/00.02.05.01/2024

Valmistelija Palvelujohtaja Nina Peränen p. 050 59 6783

Selostus asiasta **Yleistä**

Kuullaan vanhusneuvostolle saapuneet postit

Esittelijä Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus Merkitään saapuneet postit tiedoksi.

#### Asian kokoukäsittely

- Vanhusneuvosto pyytää kuntia huolehtimaan Ikäinstituutin [Vie vanhus ulos](#) -kampanjan 16.9. – 29.9.2024 tiedottamisesta ja toteuttamisesta. Vanhusneuvoston jäsenet vievät tiedon kampanjasta kuntien neuvostoihin.
- Maija Piitulainen luki kirjoittamansa kirjeen: Yhden mummon tarina. Asia viedään eteenpäin palautteessa mainittuihin palveluyksiköihin.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pykälän käsittelyn aikana kokouksesta poistui Riitta Siikaranta klo 15.22.

Vanhusneuvosto § 36 13.06.2024

## Muut asiat

Vanhusneuvosto 13.06.2024 § 36

Yrjö ja Hanna -kodit -esittely/ Katariina Välikangas ja Hanna Hyvönen

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU-PIO järjestää alueellisen eläkeläisparlamentin 3.10.2024 klo 12.30 – 15.00 Jyväskylässä Viitaniemen valtuustosalissa.

Hyvinvointialueen aluehallitus on käsitellyt vuoden 2025 talousarvion raameja kokouksessaan 4.6.2024

Hyvinvointialueen aluevaltuusto käsittelee hyvinvointialueen palveluverkkoa kokouksessaan 11.6.2024.

Vanhusneuvostopäivä 26.9.2024 suunnittelun tilanne

Käydään läpi vanhusneuvoston aloitteet.

Vanhusneuvoston mahdollinen osallistuminen Jyväskylän seniorimessuille 7.10.2024

Päätösehdotus Merkitään muut asiat tiedoksi.

### Asian kokouskäsitely

- Hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi hyvinvointialueen palveluverkon kokouksessaan 11.6.2024.
- Hyvinvointialue osallistuu Vanhusten viikon Seniorimessutapahtumaan 7.10.2024 Jyväskylän kaupunginkirjastossa.
- Vanhusneuvostopäivän 26.9. ohjelma valmistuu elokuun kokoukseen mennessä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

§:stä 36 ”Muut asiat” käsiteltiin Yrjö ja Hanna -kodit -esittely §:n 33 jälkeen.

**Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 28, § 29, § 30, § 31, § 32, § 33, § 34, § 35, § 36**

## **MUUTOKSENHAKUKIELTO**

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.